

การเขียนบทความจีนศึกษาอย่างมีคุณภาพ: แนวทางสู่การตีพิมพ์ใน

วารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ

Writing High-quality Research Articles in
Chinese Studies: A Practical Guide to Publishing in
Domestic and International Academic Journalsจตุวิทย์ แก้วสุวรรณ¹

Chatuwit KEAWSUWAN

สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand

Chatuwit.k@ku.th

DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.16718520>

บทคัดย่อ

ในยุคที่การตีพิมพ์บทความวิจัยกลายเป็นดัชนีชี้วัดคุณภาพและความก้าวหน้าทางวิชาการ นักวิชาการสายมนุษยศาสตร์จำนวนไม่น้อย โดยเฉพาะในสาขาจีนศึกษา ยังเผชิญกับความท้าทายในการพัฒนาบทความให้ผ่านเกณฑ์วารสารระดับชาติและนานาชาติ บทความนี้นำเสนอแนวทางเชิงระบบในการเขียนบทความวิจัยจีนศึกษาที่มีคุณภาพ โดยครอบคลุมทั้งการเข้าใจโครงสร้างมาตรฐาน IMRaD การตั้งคำถามวิจัยบนพื้นฐานของช่องว่างในวรรณกรรม การสร้างกรอบแนวคิด การเขียนแต่ละส่วนของบทความอย่างสอดคล้องและมีเหตุผล ตลอดจนการเตรียมต้นฉบับเพื่อการตีพิมพ์อย่างเป็นมืออาชีพ บทความยังสะท้อนข้อผิดพลาดที่พบบ่อย เช่น การนำเสนอผลซ้ำ การขาดการวิเคราะห์เชิงวิจัย และการใช้ภาษาที่ไม่เป็นวิชาการ พร้อมทั้งเสนอแนวทางแก้ไขอย่างเป็นรูปธรรม โดยมีตัวอย่างประกอบที่สะท้อนความแตกต่างระหว่างงานที่มีระบบกับงานที่ขาดระบบอย่างชัดเจน เป้าหมายของบทความคือเพื่อเสริมสร้างทักษะการเขียนเชิงวิชาการให้แก่ผู้เขียนบทความจีนศึกษา โดยเน้นว่าทุกคนสามารถเขียนบทความวิจัยที่ตีพิมพ์ได้ หากเข้าใจระบบอย่างถ่องแท้และเริ่มดำเนินการฝึกเขียนอย่างมีขั้นตอน

คำสำคัญ การเขียนบทความวิจัย การตีพิมพ์ จีนศึกษา โครงสร้าง IMRaD การตั้งคำถามวิจัย

Abstract In the current academic landscape, publishing research articles has become a key indicator of scholarly quality and advancement. However, many scholars in the humanities — particularly those in the field of Chinese studies—continue to face significant challenges in developing manuscripts that meet the standards of national and international academic journals. This article presents a systematic approach to writing high-quality research articles in Chinese studies. It addresses key components such as understanding the IMRaD structure, formulating research questions based on identified gaps in the literature, constructing conceptual frameworks, and composing each section of the manuscript in a coherent and logical manner. It also offers practical strategies for preparing manuscripts for submission in a professional context. Additionally, the article highlights common pitfalls—including redundant reporting, lack of analytical depth, and unacademic or imprecise language use—and provides concrete

¹ วันที่ได้รับ: 2567-04-17¹ รองศาสตราจารย์ ดร.จตุวิทย์ แก้วสุวรรณ, สาขาวิชาภาษาจีน ภาควิชาภาษาตะวันออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, Assoc. Prof. Dr. Chatuwit Keawsuwan, Chinese Section, Department of Eastern Languages, Faculty of Humanities, Kasetsart University, Thailand.

solutions to overcome them. With illustrative examples that contrast well-structured and poorly structured research, this article aims to enhance academic writing skills among scholars in Chinese studies, emphasizing that anyone can publish research—provided they understand the system thoroughly and have the courage to start writing today.

Keywords: Research article writing; Publication; Chinese studies; IMRaD structure; Research question formulation

บทนำ

ในโลกวิชาการปัจจุบัน การผลิตบทความวิจัยที่มีคุณภาพและสามารถเผยแพร่ในวารสารวิชาการระดับชาติและนานาชาติ นับเป็นภารกิจสำคัญของนักวิชาการในทุกสาขา โดยเฉพาะในสาขามนุษยศาสตร์ซึ่งมีลักษณะเฉพาะทางด้านเนื้อหา วิจัย และบริบทของการสร้างความรู้ที่แตกต่างจากสาขาวิชาอื่นอย่างมีนัยสำคัญ อย่างไรก็ตาม แม้ว่าจะมีนักวิชาการในสาขานี้จำนวนมากที่มีความรู้และความสามารถในด้านเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง แต่กลับประสบอุปสรรคในการนำความรู้ที่ตนมีมาถ่ายทอดในรูปแบบของบทความวิจัยที่สอดคล้องกับมาตรฐานสากลสำหรับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ

ปัญหาที่พบบ่อยในการเขียนบทความวิจัยของนักวิชาการสายมนุษยศาสตร์ ได้แก่ การไม่สามารถกำหนดประเด็นหรือคำถามวิจัยได้อย่างชัดเจน การทบทวนวรรณกรรมอย่างผิวเผินโดยขาดการสังเคราะห์เชิงวิเคราะห์ การเรียบเรียงเนื้อหาอย่างไม่มีระบบหรือไม่สอดคล้องกับกรอบแนวคิดทางวิชาการ ตลอดจนการนำเสนอผลการวิจัยที่ขาดข้อมูลเชิงประจักษ์หรือการวิเคราะห์ที่มีความน่าเชื่อถือ นอกจากนี้ ยังมีข้อจำกัดด้านการใช้ภาษาทางวิชาการ เช่น การใช้ถ้อยคำที่กำกวม ซ้ำซ้อน หรือไม่เหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของบทความวิจัย ซึ่งส่งผลให้บทความที่จัดทำขึ้นไม่สามารถตอบสนองต่อเกณฑ์ของวารสาร และไม่ผ่านกระบวนการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ (peer review) ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพัฒนาทักษะการเขียนบทความวิจัยจึงมิใช่เพียงการฝึกฝนด้านภาษาเท่านั้น หากแต่ต้องอาศัยความเข้าใจอย่างถ่องแท้ในโครงสร้างและตรรกะของบทความวิจัยที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล ซึ่งโดยทั่วไปแล้วมักใช้โครงสร้าง IMRaD (Introduction, Methods, Results, and Discussion) อันประกอบด้วยบทนำที่ชี้แจงปัญหาและวัตถุประสงค์ของการศึกษา วิจัยที่ระบุแนวทางการเก็บข้อมูลและการวิเคราะห์ ผลการวิจัยที่เสนอข้อค้นพบอย่างเป็นระบบ และอภิปรายผลที่เชื่อมโยงข้อค้นพบเข้ากับองค์ความรู้ที่มีอยู่ การเขียนที่ยึดตามโครงสร้างนี้อย่างเคร่งครัดจะช่วยให้งานวิจัยมีความชัดเจน โปร่งใส ตรวจสอบได้ และสามารถโน้มน้าวผู้อ่านถึงความน่าเชื่อถือของข้อค้นพบได้ดียิ่งขึ้น

อีกประเด็นหนึ่งที่สำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากัน คือความเข้าใจในระบบนิเวศของการตีพิมพ์บทความ ไม่ว่าจะเป็นการเลือกวารสารที่เหมาะสม การจัดรูปแบบตามคำแนะนำของวารสาร การเขียนบทคัดย่อและคำสำคัญอย่างมีประสิทธิภาพ ไปจนถึงการทำความเข้าใจบทบาทของกระบวนการ peer review ซึ่งล้วนเป็นทักษะที่จำเป็นต่อการเผยแพร่ความรู้ในระดับสากล แต่กลับถูกมองข้ามหรือไม่ได้รับการส่งเสริมในวงวิชาการสายมนุษยศาสตร์เท่าที่ควร

ด้วยเหตุนี้ บทความฉบับนี้จึงมีเป้าหมายในการเสนอแนวทางเชิงปฏิบัติที่ชัดเจน เป็นระบบ และสามารถนำไปปรับใช้ได้จริงสำหรับนักวิชาการสายมนุษยศาสตร์ที่ต้องการพัฒนาทักษะการเขียน

บทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์ โดยเนื้อหาจะมุ่งเน้นการอธิบายองค์ประกอบที่จำเป็นของบทความวิจัย การสะท้อนปัญหาที่พบบ่อย พร้อมแนวทางในการหลีกเลี่ยงหรือแก้ไข ตลอดจนการยกตัวอย่างเชิงรูปธรรมเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอย่างเป็นระบบ อันจะนำไปสู่การยกระดับคุณภาพของผลงานวิชาการในสายมนุษยศาสตร์ให้สามารถแข่งขันและเผยแพร่ได้ในระดับสากลอย่างมีประสิทธิภาพ

ระบบของบทความวิจัย: โครงสร้างที่เป็นรากฐานของความน่าเชื่อถือทางวิชาการ

หนึ่งในอุปสรรคสำคัญที่นักวิชาการไทย โดยเฉพาะในสาขามนุษยศาสตร์ มักเผชิญในการเขียนบทความวิจัยเพื่อการตีพิมพ์ คือความไม่เข้าใจใน “ระบบของบทความวิจัย” ซึ่งหมายถึงโครงสร้างที่มีระเบียบแบบแผนตามหลักวิทยาศาสตร์สากล ความไม่เข้าใจดังกล่าวทำให้ผลงานวิชาการจำนวนมากน้อยกลายเป็นบทความเชิงบรรยายทั่วไป ขาดความเข้มข้นในเชิงวิชาการ แม้จะมีประเด็นที่น่าสนใจ แต่เมื่อขาดโครงสร้างที่ชัดเจนและวิธีวิจัยที่ตรวจสอบได้ บทความเหล่านั้นก็ไม่อาจยืนหยัดอยู่ในวงวิชาการได้อย่างน่าเชื่อถือ

การเขียนบทความวิจัยจึงมิใช่การนำเสนอความคิดเห็นหรือประสบการณ์ส่วนตัว หากแต่เป็นการถ่ายทอดองค์ความรู้ใหม่ที่เกิดจากกระบวนการสืบค้น วิเคราะห์ และประเมินผลอย่างเป็นระบบ โครงสร้างที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางในวงวิชาการระดับนานาชาติ คือ รูปแบบ IMRaD ซึ่งย่อมาจาก Introduction (บทนำ), Methods (วิธีวิจัย), Results (ผลการวิจัย), และ Discussion (อภิปรายผล) รูปแบบดังกล่าวไม่ใช่เพียงการจัดลำดับหัวข้อ แต่เป็นตรรกะของการสร้างความรู้ใหม่ที่มีเหตุผล สืบเนื่อง และตรวจสอบได้

2.1 บทนำ (Introduction) บทนำควรทำหน้าที่ชี้แจงปัญหาการวิจัยอย่างชัดเจน โดยเริ่มจากการปูพื้นความรู้ในประเด็นที่ศึกษา แสดงให้เห็นถึง ช่องว่าง (gap) ที่ยังไม่มีใครศึกษาอย่างเป็นระบบ และเสนอวัตถุประสงค์ที่ชัดเจนของการศึกษาในครั้งนี้ โดยมีการอ้างอิงวรรณกรรมประกอบเพื่อสร้างน้ำหนักเชิงวิชาการ มิใช่การตั้งคำถามวิจัยจาก “ความรู้สึก” หรือ “ข้อสังเกตส่วนตัว” โดยปราศจากหลักฐาน

2.2 วิธีวิจัย (Methods) ส่วนนี้คือหัวใจของการทำให้บทความ “มีความน่าเชื่อถือ” เพราะเป็นการอธิบายว่าผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากแหล่งใด ใช้หลักเกณฑ์อะไรในการเลือก วิเคราะห์ และตีความ โดยต้องสามารถทำซ้ำได้ (replicable) การขาดส่วนนี้หรือเขียนแบบคลุมเครือ ย่อมทำให้บทความไม่สามารถผ่านกระบวนการ peer-review ได้

2.3 ผลการวิจัย (Results) การนำเสนอผลควรเป็นกลาง มีลำดับ และสนับสนุนด้วยข้อมูลเชิงปริมาณหรือคุณภาพที่ชัดเจน หลีกเลี่ยงการใส่ความเห็นหรือการตีความในส่วนนี้ เพราะจะไปปรากฏใน “อภิปรายผล” ซึ่งเป็นลำดับถัดไป

2.4 อภิปรายผล (Discussion) เป็นส่วนที่ผู้วิจัยอธิบายว่า “แล้วผลที่ได้หมายความว่าอย่างไร” โดยเชื่อมโยงกับวรรณกรรมเดิม ชี้ให้เห็นว่าผลลัพธ์ของงานวิจัยนี้เติมเต็มช่องว่างเดิมอย่างไร สอดคล้องหรือขัดแย้งกับงานที่มีอยู่เพราะเหตุใด และมีข้อเสนอใดสำหรับการพัฒนาต่อไป

กรณีศึกษาเปรียบเทียบ: การวิจัยด้านภาษาจีนแบบไม่มีระบบกับการวิจัยที่ยึดโครงสร้าง IMRaD

ลักษณะ	บทความแบบไม่มีระบบ	บทความที่ยึดโครงสร้าง IMRaD
หัวข้อ	การเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีน	การเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาจีนกลาง: การศึกษาเชิงสัทวิทยาจากข้อมูลภาคสนามในกลุ่มวัยรุ่นนปกกิ่ง
จุดเริ่มต้น	เริ่มจากประสบการณ์ส่วนตัวของผู้เขียนในการเรียนภาษา	เริ่มต้นด้วยการทบทวนวรรณกรรมที่ระบุว่ายังไม่มีการศึกษาวรรณยุกต์ที่ 3 ในบริบทของภาษาพูดร่วมสมัยในกลุ่มวัยรุ่น
วิธีวิจัย	อธิบายคร่าว ๆ ว่าฟังคนพูดแล้วสังเกต	ระบุชัดว่าเก็บข้อมูลเสียงจากผู้พูด 30 คน อายุ 18-25 ปี ใช้โปรแกรม Praat วิเคราะห์ acoustic features
กรอบแนวคิด/ทฤษฎี	ไม่ระบุกรอบแนวคิดหรืออิงแค่ความรู้สึกว่า “เสียงเปลี่ยน”	ใช้กรอบทฤษฎี Prosodic Phonology และแนวคิดการลดรูปในภาษา (phonetic reduction) รองรับการวิเคราะห์
ผลการวิจัย	กล่าวรวม ๆ ว่า “เสียงวรรณยุกต์ 3 เปลี่ยนไป”	วิเคราะห์ว่าผู้พูดจำนวนมากในการออกเสียงวรรณยุกต์ 3 แบบย่อ (214→21/11) เมื่ออยู่ระหว่างคำพูดเร็ว
อภิปรายผล	ไม่เปรียบเทียบกับการวิจัยอื่น	เปรียบเทียบกับผลการวิจัยของนักวิชาการท่านอื่นที่ศึกษาวรรณยุกต์ในบริบทสื่อสารซ้ำและพบความต่าง
บทสรุป	ไม่มีข้อเสนอแนะที่นำไปใช้ได้	เสนอว่าควรมีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างสำเนียงต่างภูมิภาค เพื่อเข้าใจแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงทางสัทวิทยา

ตัวอย่างข้างต้นแสดงให้เห็นว่า บทความที่ “ไม่มีระบบ” มักขาดการตั้งคำถามวิจัยที่ชัดเจน ไม่มีวิธีวิจัยที่เป็นระบบ และไม่มีกรอบทฤษฎีรองรับ ทำให้ผลงานขาดน้ำหนักและไม่สามารถตรวจสอบซ้ำได้ ในขณะที่บทความที่ใช้โครงสร้าง IMRaD มีความชัดเจนเป็นขั้นตอน แสดงให้เห็นถึงความเป็น “งานวิจัย” อย่างแท้จริง และสามารถสื่อสารกับวงวิชาการสากลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3. เทคนิคการเริ่มต้น: การตั้งคำถามวิจัยและช่องว่างในวรรณกรรม

การเริ่มต้นวิจัยไม่ใช่การเลือกหัวข้อที่เราสนใจแล้วลงมือเขียนทันที หากแต่เป็นกระบวนการที่ต้องอาศัยการพิจารณาอย่างรอบด้าน โดยเฉพาะในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการตั้งคำถามวิจัยอย่างมีระบบ และการวิเคราะห์ช่องว่างในวรรณกรรมที่มีอยู่ก่อนหน้า คำถามวิจัยที่ดีจะนำทางให้งานวิจัยเดินไปอย่างมีทิศทาง ในขณะที่คำถามวิจัยที่คลุมเครือ ไม่เจาะจง หรือไม่มีหลักฐานรองรับจากวรรณกรรมเดิม ย่อมทำให้การดำเนินงานวิจัยขาดเป้าหมายที่ชัดเจน และส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของบทความในที่สุด

คำถามที่นักวิชาการจำนวนมากอาจไม่ทันไตร่ตรองอย่างจริงจังก็คือ “สิ่งที่เรากำลังจะวิจัยนั้น เคยมีใครศึกษามาแล้วหรือยัง?” “สิ่งที่เราสนใจ มีความใหม่หรือเติมเต็มสิ่งใดในองค์ความรู้เดิมหรือไม่?” หากคำตอบคือ “ยังไม่แน่ใจ” นั่นแปลว่ายังไม่ผ่านขั้นตอนที่สำคัญที่สุดของกระบวนการวิจัย นั่นคือการค้นหา ช่องว่างในวรรณกรรม ซึ่งหมายถึงพื้นที่ที่ยังไม่มีการศึกษาอย่างลึกซึ้ง หรือมีการศึกษามา

แล้วแต่ยังไม่ครอบคลุมบางประเด็น ไม่ว่าจะเป็นบริบท กลุ่มตัวอย่าง วิธีการ หรือกรอบแนวคิดที่ใช้ เพราะในความเป็นจริงแล้ว ความหมายของช่องว่างในวรรณกรรม (Research Gap) ไม่ได้หมายถึง “ไม่มีใครเคยทำเลย” แต่อาจหมายถึง: ประเด็นที่มีข้อมูลน้อยหรือยังไม่มีข้อสรุป การวิเคราะห์ที่ยังไม่ครอบคลุมมิติสำคัญ เช่น บริบท วัย กลุ่มผู้ใช้ ความขัดแย้งระหว่างงานวิจัยเดิม (evidence gap) วิธีวิจัยที่ไม่เหมาะสมกับคำถามวิจัยก่อนหน้านี้ (methodological gap) ช่องว่างทางทฤษฎี เช่น ยังไม่มีกรอบแนวคิดเฉพาะรองรับข้อมูลที่ศึกษา เป็นต้น การเข้าใจประเภทของช่องว่างเหล่านี้จะช่วยให้นักวิจัยสามารถ “หาจุดที่งานของตนมีที่ยืน” ในโลกวิชาการได้อย่างเป็นเหตุเป็นผล

การทบทวนวรรณกรรมอย่างมีระบบจึงไม่ใช่การสรุปว่าใครเขียนอะไรไว้บ้าง หากแต่เป็นการวิเคราะห์อย่างมีเป้าหมายว่า งานวิจัยเดิมเสนออะไร ใช้วิธีใด ข้อค้นพบคืออะไร และมีข้อจำกัดประการใดบ้าง ตัวอย่างเช่น ในการศึกษาการเปลี่ยนแปลงของเสียงวรรณยุกต์ภาษาจีนกลาง หากพบว่ามีงานวิจัยจำนวนมากที่ศึกษาในบริบทการสื่อสารเชิงทางการหรือในห้องเรียน แต่ยังไม่มีการวิเคราะห์เสียงพูดของกลุ่มวัยรุ่นในภาคสนามด้วยวิธีการทางกลศาสตร์ (Acoustic Phonetics) อย่างละเอียด นั่นย่อมเป็นช่องว่างที่เปิดให้เราสามารถเข้าไปศึกษาและนำเสนอข้อค้นพบใหม่ได้อย่างมีน้ำหนัก ดังนั้น เมื่อนักวิจัยอ่านงานวิจัยจำนวนมาก ไม่ควรเพียงสรุปว่า “ใครพูดว่าอะไร” แต่ต้องฝึกวิเคราะห์ว่า: งานใดใช้วิธีใด? เหมาะสมหรือไม่? งานใดยังไม่มีในบริบทที่เราสนใจ? งานใดขัดแย้งกัน ในผลการศึกษา? การสร้าง “ตารางเปรียบเทียบวรรณกรรม” (Literature Matrix) โดยสรุปชื่อผู้เขียน ปี วิธีวิจัย กลุ่มตัวอย่าง ผลการศึกษา และข้อจำกัด จะช่วยให้เห็นช่องว่างได้อย่างเป็นรูปธรรมและมีหลักฐานรองรับ

เมื่อตรวจสอบช่องว่างได้แล้ว ขั้นตอนถัดไปคือการตั้งคำถามวิจัย ซึ่งเปรียบเสมือน “แก่นกลาง” ที่หล่อหลอมเนื้อหาทั้งหมดของงานวิจัยให้เป็นหนึ่งเดียว คำถามวิจัยที่ดีต้องมีความชัดเจน ไม่คลุมเครือ มีขอบเขตที่เหมาะสมกับระยะเวลาและทรัพยากรที่มี และที่สำคัญคือต้องตั้งอยู่บนฐานของวรรณกรรมที่รองรับ ไม่ใช่เกิดจากความสงสัยส่วนตัวล้วน ๆ เช่น หากผู้วิจัยตั้งคำถามว่า “ผู้เรียนไทยมีปัญหาในการออกเสียงพยัญชนะปุ่มเหงือก (Alveolar consonant) ในภาษาจีนหรือไม่?” คำถามนี้อาจดูน่าสนใจในระดับพื้นฐาน แต่ยังไม่เพียงพอในทางวิชาการหากไม่มีหลักฐานว่างานวิจัยเดิมมีข้อโต้แย้ง มีข้อค้นพบที่แตกต่าง หรือยังไม่มีใครศึกษาในเชิงลึกมาก่อน ดังนั้นคำถามวิจัยที่ดีควรมีลักษณะ 3 ประการ: ชัดเจน (Clear): เข้าใจได้ตรงประเด็น เจาะจง (Focused): มีขอบเขตที่เหมาะสม มีนัยสำคัญ (Significant): มีศักยภาพในการเติมเต็มช่องว่างหรือเปลี่ยนความเข้าใจเดิม

เมื่อได้คำถามวิจัยที่มั่นคงแล้ว ก็ถึงเวลาสร้าง *กรอบแนวคิดการวิจัย* ซึ่งเปรียบเสมือนแผนที่ของการเดินทางที่จะขึ้นนำว่า: งานวิจัยจะเก็บข้อมูลอะไร? จะวิเคราะห์อะไร? ผลการวิจัยจะจัดเรียงออกมาอย่างไร? เป็นการแสดงให้เห็นว่าผู้วิจัยจะมองประเด็นที่ศึกษาอย่างไร จะใช้กรอบทฤษฎีใดอธิบายความสัมพันธ์ของตัวแปร หรือจะวางมุมมองของตนไว้ในบริบทใด กรอบแนวคิดนี้เองที่จะส่งผลโดยตรงต่อวิธีวิเคราะห์ข้อมูล และต่อเนื่องไปจนถึงการจัดลำดับผลการศึกษา ตัวอย่างเช่น หากกรอบแนวคิดของงานวิจัยแบ่งลักษณะการใช้คำซ้ำในภาษาจีนออกเป็น 3 รูปแบบหลัก ได้แก่ การเน้น การแสดงอารมณ์ และการชี้เฉพาะ ผลการศึกษาก็ต้องเรียงลำดับการนำเสนอให้สอดคล้องกับกรอบนี้ โดย

ไม่ควรกระโดดข้ามประเด็น หรือจัดกลุ่มผลตามความรู้สึกของผู้เขียนเป็นหลัก เพราะจะทำให้บทความขาดความสอดคล้องภายใน (internal consistency)

กล่าวโดยสรุป เทคนิคการเริ่มต้นที่ดีในการเขียนบทความวิจัยจึงเริ่มจากการอ่านวรรณกรรมอย่างมีเป้าหมาย ระบุช่องว่างอย่างมีหลักฐาน ตั้งคำถามวิจัยอย่างมีเหตุผล และสร้างกรอบแนวคิดที่มั่นคง สิ่งเหล่านี้ล้วนเป็นรากฐานที่จะนำไปสู่การเขียนผลการศึกษาอย่างเป็นระบบ มีน้ำหนัก และสามารถตอบโจทย์ของวารสารวิชาการได้อย่างแท้จริง

4. การเขียนเนื้อหาแต่ละส่วนของบทความวิจัย: แนวปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

การเขียนบทความวิจัยที่มีคุณภาพไม่ได้เกิดจากการเขียนตาม “สูตรตายตัว” หรือ “ประสบการณ์ส่วนตัว” ของผู้เขียนเพียงลำพัง หากแต่ต้องอาศัยหลักวิชาเชิงระบบที่สามารถตรวจสอบ ยืนยัน และเปรียบเทียบได้ในระดับวิชาการ การทำความเข้าใจหน้าที่ของแต่ละส่วนในบทความวิจัยอย่างถ่องแท้ จึงเป็นจุดตั้งต้นสำคัญที่นักวิชาการต้องให้ความใส่ใจอย่างจริงจัง โดยโครงสร้างมาตรฐานที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากลคือ IMRaD ซึ่งประกอบด้วย Introduction, Methods, Results และ Discussion ซึ่งในที่นี้จะขออธิบายเพิ่มเติมเพื่อให้สามารถนำไปใช้ได้จริง

4.1 บทนำ: การไล่ระดับข้อมูลจากกว้างไปแคบเพื่อปูพื้นสู่วัตถุประสงค์

การเขียนบทนำเป็นการสร้างเวทีสำหรับคำถามวิจัยของเรา การเรียบเรียงควรเริ่มจากภาพกว้างของประเด็นที่ศึกษาว่ามีความสำคัญอย่างไรในทางทฤษฎีหรือในสังคม ก่อนจะค่อย ๆ ไล่ระดับเข้าสู่ขอบเขตที่แคบลง โดยระบุงานวิจัยที่มีอยู่มีข้อค้นพบใดบ้าง และมีช่องว่างหรือข้อจำกัดอะไรที่ยังไม่ได้รับการศึกษาหรืออธิบายอย่างชัดเจน

ลักษณะที่ดีของบทนำคือควรมี “เส้นเรื่อง” ที่พาผู้อ่านจาก “ความรู้เดิม” ไปสู่ “ความรู้ใหม่ที่จำเป็นต้องค้นหา” โดยใช้การอ้างอิงวรรณกรรมที่เหมาะสมและทันสมัย เช่น หากผู้วิจัยจะศึกษาคำเรียกเรือญาติในภาษาจีนร่วมสมัย ควรเริ่มจากการอธิบายความสำคัญของระบบเครือญาติในวัฒนธรรมจีนดั้งเดิม ต่อด้วยการอธิบายว่าในช่วงไม่กี่ทศวรรษที่ผ่านมา สังคมจีนมีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างครอบครัวอย่างไร และท้ายที่สุดจึงชี้ไปที่ช่องว่างว่า “ยังไม่มีการศึกษาอย่างเป็นระบบว่าคำเรียกเครือญาติในสื่อโซเชียลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างไรในหมู่ผู้ใช้ภาษารุ่นใหม่” ก่อนจะลงท้ายด้วยวัตถุประสงค์ของการศึกษาและคำถามวิจัยอย่างชัดเจน

4.2 การทบทวนวรรณกรรม: การจัดโครงสร้าง การเลือกแนววิเคราะห์ และการสังเคราะห์

หลายบทความที่ไม่ผ่านการตีพิมพ์มักพลาดในส่วนของการทบทวนวรรณกรรม เพราะทำเพียง “สรุปว่าใครเขียนอะไรไว้บ้าง” โดยไม่มีโครงสร้างหรือแนวคิดในการเชื่อมโยงข้อมูลเข้าด้วยกัน การทบทวนวรรณกรรมที่ดีควรมีการจัดระเบียบอย่างชัดเจน เช่น การแบ่งหัวข้อย่อยตามมิติของปัญหา ตามแนวคิดทฤษฎี หรือแบ่งตามช่วงเวลา จากนั้นควร “วิเคราะห์” ไม่ใช่แค่ “เล่า” ว่างานก่อนหน้าเสนออะไรและมีข้อจำกัดตรงไหน

ที่สำคัญคือ การ “สังเคราะห์” (synthesis) ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ เข้าด้วยกันเพื่อสรุปเป็นแนวโน้ม ข้อขัดแย้ง หรือช่องว่างที่ยังไม่ถูกเติมเต็ม เช่น หากศึกษาการใช้คำยืมภาษาอังกฤษในภาษาจีนออนไลน์ ผู้เขียนควรแสดงให้เห็นว่างานที่ศึกษาคำยืมในบริบทของวรรณกรรมหรือสื่อ

สิ่งพิมพ์มีมาก แต่ยังไม่มียานใดวิเคราะห์บทสนทนาในแพลตฟอร์มอย่าง Xiaohongshu หรือ Douyin ซึ่งกลุ่มวัยรุ่นนิยมใช้

4.3 วิธีวิจัย: ต้องชัดเจน โปร่งใส และสอดคล้องกับคำถามวิจัย

ส่วนนี้ไม่ควรถูกเขียนอย่างกำกวม หรือใช้ถ้อยคำทั่วไปอย่าง “เก็บข้อมูลจากเอกสาร” หรือ “ศึกษาภาษาพูดในชีวิตประจำวัน” หากแต่ต้องระบุให้ชัดว่า *ใคร* เป็นกลุ่มตัวอย่าง *ที่ไหน* เป็นแหล่งข้อมูล *เมื่อใด* เก็บข้อมูล และ *อย่างไร* วิเคราะห์ ตัวอย่างเช่น หากผู้วิจัยศึกษาโครงสร้างประโยคคำถามในภาษาจีนของผู้เรียนไทยระดับมัธยม ควรระบุให้ชัดว่าใช้แบบฝึกหัดใด เป็นนักเรียนโรงเรียนใด ก็คน ใช้เกณฑ์ใดในการวิเคราะห์ประโยค และอ้างอิงแนวคิดด้านวากยสัมพันธ์ (syntax) ที่เกี่ยวข้อง การมีรายละเอียดเหล่านี้ทำให้ผู้อ่านสามารถ “เชื่อมั่น” ได้ว่างานวิจัยดำเนินไปอย่างมีหลักเกณฑ์ และหากต้องการทำซ้ำก็สามารถทำได้จริง

4.4 ผลการวิจัย: ใช้ตาราง กราฟ และภาษาเขียนที่กระชับ ไม่ซ้ำซ้อน

ผลการวิจัยไม่ควรเป็นการ “คัดลอกข้อมูลจากตารางมาเขียนซ้ำ” เพราะผู้อ่านสามารถดูตารางได้อยู่แล้ว หน้าที่ของนักวิจัยคือการเลือกนำเสนอ “สิ่งที่ควรให้ความสนใจ” เช่น แนวโน้ม ความแตกต่าง หรือสิ่งที่ผิดคาด การใช้ตารางและกราฟจึงควรเลือกให้เหมาะสม เช่น ถ้าเป็นการเปรียบเทียบความถี่ของคำในภาษาจีนที่นักเรียนไทยใช้ผิดพลาดในแต่ละประเภทคำ ควรใช้กราฟแท่งที่จัดลำดับตามความถี่ และตามด้วยคำบรรยายเชิงสรุป เช่น “จากรูปที่ 1 พบว่าคำบุพบทมีอัตราความผิดพลาดสูงสุดคิดเป็น 38%” ถ้อยคำที่ใช้ควรกระชับ เป็นกลาง และใช้กริยาในรูปอดีตกาล เช่น “ผลการวิเคราะห์พบว่า...” หรือ “จากข้อมูลที่ได้ สามารถจัดประเภทความถี่ได้ดังนี้...” และหลีกเลี่ยงการแทรกการตีความเชิงทฤษฎีหรือเปรียบเทียบกับงานอื่น ซึ่งควรเก็บไว้ในส่วนอภิปราย

4.5 อภิปรายผล: เชื่อมโยงกับวรรณกรรม ตีความผล และระบุข้อจำกัด

เมื่อได้ผลการวิจัยแล้ว ขั้นตอนต่อไปคือการ “อธิบายว่าผลที่ได้บอกอะไรกับเรา” โดยต้องเชื่อมโยงกับวรรณกรรมที่กล่าวถึงในบทนำและบทบทวนวรรณกรรมอย่างชัดเจน เช่น ถ้าพบว่าผู้เรียนไทยมักสลับลำดับคำในประโยคคำถามภาษาจีน ก็ควรเปรียบเทียบกับงานวิจัยก่อนหน้านี้ที่อาจพบปัญหาในลักษณะคล้ายคลึงกัน และอธิบายโดยอิงกับทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง เช่น ทฤษฎีการถ่ายโอนทางภาษา (language transfer) หรือแนวคิดเรื่องความซับซ้อนของโครงสร้างประโยค ในส่วนนี้ยังควรกล่าวถึง “ข้อจำกัดของการวิจัย” เช่น ขนาดกลุ่มตัวอย่าง ข้อจำกัดของวิธีเก็บข้อมูล หรือการตีความที่อาจขึ้นกับบริบทเฉพาะ และลงท้ายด้วยข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในอนาคต เช่น “ควรมีการวิจัยเปรียบเทียบกับกลุ่มผู้เรียนที่ใช้ภาษาจีนเป็นภาษาที่สองในประเทศอื่น เพื่อดูแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในลักษณะเดียวกันหรือแตกต่างกันอย่างไร”

5. การเตรียมต้นฉบับเพื่อการตีพิมพ์: ขั้นตอนสู่ความเป็นมืออาชีพทางวิชาการ

การเขียนบทความวิจัยให้เสร็จสมบูรณ์เป็นเพียง “ครึ่งทาง” ของการเผยแพร่ความรู้สู่สาธารณะ อีกครึ่งหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้กันคือกระบวนการ “เตรียมต้นฉบับ” ให้พร้อมสำหรับการส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ กระบวนการนี้เปรียบเสมือนการจัดเรียงพานดอกไม้ที่งดงามเพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือบรรณาธิการพิจารณา หากจัดไม่เรียบร้อย ไม่ตรงวัตถุประสงค์ หรือผิดธรรมเนียม แม้งานวิจัยจะมี

เนื้อหาดีเพียงใด ก็อาจถูกปฏิเสธตั้งแต่ยังไม่ผ่านเข้าสู่กระบวนการประเมิน ในหัวข้อนี้จะกล่าวถึงเทคนิคในการเลือกวารสารให้เหมาะสม การตั้งชื่อบทความและเขียนบทคัดย่ออย่างมืออาชีพ การจัดการอ้างอิงให้เป็นระบบ และการทำความเข้าใจกระบวนการ **peer-review** ซึ่งเป็นกลไกกลางที่กำหนด “ชะตากรรม” ของบทความวิชาการทุกชิ้น

5.1 การเลือกวารสาร: ตรงสาขา เป้าหมาย และระดับ

นักวิชาการจำนวนไม่น้อยมักรีบส่งบทความทันทีหลังเขียนเสร็จ โดยยังไม่ได้วิเคราะห์ว่า วารสารใดเหมาะสมกับเนื้อหาและแนวทางของตน การเลือกวารสารจึงไม่ใช่แค่ “หาเล่มว่าง ๆ” หากแต่ต้องพิจารณาจาก 3 ประเด็นหลัก: **1. ความตรงสาขา** วารสารควรอยู่ในสาขาวิชาหรือเฉพาะทางที่ตรงกับเนื้อหาบทความ เช่น หากศึกษาโครงสร้างเสียงในภาษาจีน การส่งวารสารที่เน้นวรรณกรรมจีนอาจทำให้บทความไม่ถูกพิจารณาเพราะไม่อยู่ในขอบเขตความสนใจของวารสาร **2. ความตรงเป้าหมาย** พิจารณาจากแนวทางของวารสาร เช่น วารสารบางฉบับเน้นบทความเชิงทฤษฎี บางฉบับเน้นการประยุกต์ หรือมุ่งพัฒนาเชิงนโยบาย หากบทความไม่สอดคล้องกับเป้าหมายของวารสาร อาจถูกปฏิเสธตั้งแต่การอ่านครั้งแรก **3. ระดับของวารสาร** พิจารณาว่าต้องการตีพิมพ์ในระดับใด (ระดับชาติ / นานาชาติ / ฐานข้อมูล Scopus, TCI, Web of Science ฯลฯ) และประเมินว่าเนื้อหาของบทความมีความเข้มข้นเพียงพอหรือไม่ การเริ่มต้นจากวารสารในประเทศหรือระดับภูมิภาคที่เปิดโอกาสมากกว่า อาจเป็นทางเลือกที่เหมาะสมสำหรับนักวิจัยมือใหม่ ก่อนส่ง ควรอ่าน “คำแนะนำสำหรับผู้เขียน” (Author Guidelines) อย่างละเอียด เพื่อให้ต้นฉบับตรงตามรูปแบบที่วารสารต้องการในแง่ของรูปแบบการอ้างอิง จำนวนคำ ขนาดตาราง ฟอนต์ การจัดวาง ฯลฯ

5.2 การตั้งชื่อเรื่อง (Title) และการเขียนบทคัดย่อ (Abstract) อย่างมืออาชีพ

ชื่อเรื่องและบทคัดย่อคือ “หน้าตาแรก” ที่บรรณาธิการและผู้อ่านจะใช้ตัดสินว่า บทความนี้น่าสนใจเพียงใด ชื่อเรื่องที่ดีควรมีความชัดเจน กระชับ และสะท้อนเนื้อหาหลักของบทความอย่างแม่นยำ ไม่คลุมเครือหรือเล่นคำจนทำให้ความหมายเบลอ **ตัวอย่างชื่อที่ไม่ดี:** “เสียงในภาษาจีน: มุมมองใหม่” ซึ่งจากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า หัวข้อสั้นเกินไป คลุมเครือ ไม่ชัดเจนว่าเน้นอะไร **ตัวอย่างชื่อที่ดี:** “การวิเคราะห์การลดรูปเสียงวรรณยุกต์ที่ 3 ในภาษาจีนกลาง: กรณีศึกษากลุ่มวัยรุ่นในปักกิ่ง” ชัดเจนทั้งเรื่องเนื้อหา กลุ่มเป้าหมาย และวิธีวิจัย บทคัดย่อ (Abstract) ควรมีลักษณะดังนี้: **ความยาว** อยู่ระหว่าง 150–250 คำ (ขึ้นกับเกณฑ์ของวารสาร) **ประกอบด้วย** ภูมิหลังของปัญหา วัตถุประสงค์ วิธีวิจัย ผลลัพธ์หลัก และข้อสรุป เขียนเป็นภาษาเดียวกับบทความ และถ้าเป็นวารสารนานาชาติ มักต้องมีทั้งภาษาอังกฤษและภาษาท้องถิ่น หลีกเลี่ยงการใช้คำซ้ำฟุ่มเฟือย เช่น “ศึกษาทางภาษาศาสตร์โดยเน้นภาษาศาสตร์” หรือการเขียนแบบ “ขายฝัน” เช่น “ผลที่ได้น่าประทับใจมาก” ซึ่งขาดลักษณะของความเป็นวิชาการ

5.3 การจัดการอ้างอิงและการใช้ Citation Style ที่ถูกต้อง

การอ้างอิงไม่ใช่เรื่องเล็กน้อย เพราะสะท้อน “ความรับผิดชอบเชิงวิชาการ” ของผู้เขียน บทความที่มีการอ้างอิงไม่ครบถ้วน หรืออ้างอิงผิดแบบมักถูกตีตกในขั้นแรกโดยไม่จำเป็น ดังนั้น นักวิชาการควร

1. ตรวจสอบว่าบทความใช้ **รูปแบบการอ้างอิงใด** (เช่น APA, MLA, Chicago, Vancouver ฯลฯ) 2.

ใช้โปรแกรมช่วยจัดการบรรณานุกรม เช่น Zotero, Mendeley, EndNote 3. อ้างอิงครบทุกแหล่งที่มีการใช้ข้อมูล ความคิด หรือถ้อยคำในบทความ และ 4. อ้างให้สอดคล้องทั้งในเนื้อหา (in-text citation) และรายการบรรณานุกรมท้ายบท โดยความสม่ำเสมอและความถูกต้องของการอ้างอิงช่วยสร้างภาพลักษณ์ที่เป็นมืออาชีพ และลดข้อผิดพลาดในการประเมินจากบรรณาธิการ

5.4 การทำความเข้าใจกระบวนการ Peer Review

กระบวนการ **peer-review** คือหัวใจของระบบวารสารวิชาการ โดยผู้เชี่ยวชาญในสาขาเดียวกันจะทำหน้าที่ “อ่านอย่างมีวิจารณญาณ” และให้ความเห็นต่อบทความ โดยทั่วไปแบ่งเป็น 3 แบบ: **Single-blind** – ผู้ประเมินรู้ชื่อผู้เขียน แต่ผู้เขียนไม่รู้ชื่อผู้ประเมิน **Double-blind** – ทั้งสองฝ่ายไม่รู้ชื่อกันและกัน (ใช้บ่อยที่สุดในมนุษยศาสตร์) **Open review** – เปิดเผยตัวตนทั้งสองฝ่าย โดยผลการประเมินมีได้ 4 แนวทางหลัก: รับผิดชอบทันที (rare) รับผิดชอบแบบมีเงื่อนไข (minor revisions) แนะนำให้แก้ไขอย่างมาก (major revisions) ปฏิเสธ (reject) ผู้เขียนควรเตรียมใจว่า “การถูกขอแก้ไขเป็นเรื่องปกติ” ไม่ควรมองว่าเป็นการตำหนิ แต่คือโอกาสในการพัฒนางานให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น การตอบกลับอย่างเป็นมิตรและมีอาชีพจะช่วยให้กระบวนการราบรื่น และเพิ่มโอกาสในการตีพิมพ์ในรอบถัดไป

ดังนั้นการเตรียมต้นฉบับเพื่อการตีพิมพ์เป็นขั้นตอนสำคัญที่เปลี่ยน “บทความที่เขียนเสร็จ” ให้กลายเป็น “บทความที่พร้อมสำหรับการเผยแพร่” ความใส่ใจในรายละเอียดเล็กน้อย เช่น การเลือกวารสารให้ตรงเป้า การตั้งชื่อบทความอย่างมีทิศทาง การเขียน abstract อย่างมีโครงสร้าง หรือการอ้างอิงอย่างถูกต้อง ล้วนเป็นเครื่องมือในการสื่อสารความรู้ให้เข้าถึงผู้ประเมินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นก้าวสำคัญที่ยกระดับความเป็นมืออาชีพของนักวิจัยในเวทีวิชาการ

6. ข้อผิดพลาดที่พบบ่อยและแนวทางแก้ไข

แม้งานวิจัยจะดำเนินการอย่างเข้มข้นและมีข้อมูลที่น่าสนใจเพียงใด หากนำเสนอด้วยวิธีที่ผิดพลาดหรือขาดความชัดเจน บทความนั้นก็อาจสูญเสยพลังในการสื่อสารไปอย่างน่าเสียดาย ในกระบวนการเขียนบทความวิจัย โดยเฉพาะสำหรับนักวิชาการรุ่นใหม่ มักมีข้อผิดพลาดบางประการที่เกิดขึ้นซ้ำ ๆ ซึ่งหากรู้เท่าทันและสามารถหลีกเลี่ยงได้ตั้งแต่ต้น ก็จะช่วยยกระดับคุณภาพของบทความอย่างมีนัยสำคัญ

หัวข้อนี้จะกล่าวถึงข้อผิดพลาดหลัก 3 ประการ ได้แก่ การนำเสนอผลซ้ำ ขาดการวิเคราะห์เชิงวิจัย และการใช้ภาษาไม่เป็นวิชาการ พร้อมทั้งแนวทางในการแก้ไขอย่างเป็นระบบ

6.1 การนำเสนอผลซ้ำ (Redundant Reporting)

หนึ่งในข้อผิดพลาดที่พบบ่อยที่สุดในการเขียนผลการวิจัยคือการ **คัดลอกข้อมูลจากตารางหรือกราฟมาเขียนซ้ำในรูปของข้อความ** โดยไม่เพิ่มคุณค่าใด ๆ ให้กับข้อมูลนั้นอีกเลย เช่น ถ้าตารางแสดงว่าผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 82 คะแนน การเขียนว่า “ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีคะแนนเฉลี่ย 82 คะแนน” ย่อมไม่ต่างจากการอ่านค่าตัวเลขจากตารางมาทับซ้อนกันอีกชั้นหนึ่ง ซึ่งไม่นำไปสู่ความเข้าใจเพิ่มเติมใด ๆ **แนวทางแก้ไข:** บทความที่ดีควรใช้ข้อความเพื่อ “สรุปความหมายของข้อมูล” มากกว่าการ “ถอดเสียงข้อมูลซ้ำ” เช่น อธิบายว่า “ผู้เรียนกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่ากลุ่ม

ควบคุมอย่างชัดเจน สะท้อนให้เห็นว่าแบบฝึกที่พัฒนาขึ้นส่งผลเชิงบวกต่อทักษะการอ่านจับใจความ” ซึ่งเป็นการตีความข้อมูลอย่างกระชับ พร้อมชี้ให้เห็นนัยสำคัญของผลลัพธ์ในบริบทของคำถามวิจัย ในการเขียนผล ควรตั้งคำถามกับตนเองว่า “ข้อมูลนี้บอกอะไร?” “มีแนวโน้มที่ควรสังเกตหรือไม่?” “สิ่งใดแตกต่าง สิ่งใดเหมือน?” แล้วจึงค่อยถ่ายทอดออกมาในลักษณะของข้อความที่มีเนื้อหาใหม่จากสิ่งที่ผู้อ่านเห็นในตารางหรือกราฟ

6.2 ขาดการวิเคราะห์เชิงวิจัย (Lack of Analytical Depth)

ข้อผิดพลาดอีกประการหนึ่งที่ทำให้บทความวิจัยขาดพลังทางวิชาการคือ การ **นำเสนอข้อค้นพบเพียงผิวเผิน** โดยไม่มีการวิเคราะห์ในเชิงเหตุผลหรือเชิงทฤษฎีที่ลึกซึ้งพอ ผู้เขียนเพียงบอก “ว่าอะไรเกิดขึ้น” โดยไม่อธิบาย “ว่าทำไมจึงเกิดขึ้น” หรือ “ผลที่ตามมาคืออะไร” บางครั้งการอภิปรายผลก็หลีกเลี่ยงการอ้างอิงวรรณกรรมหรือไม่พยายามเปรียบเทียบกับงานเดิม ทำให้ผู้อ่านไม่สามารถประเมินความใหม่ ความสำคัญ หรือความน่าเชื่อถือของผลการวิจัยได้อย่างเพียงพอ **แนวทางแก้ไข:** การวิเคราะห์เชิงวิจัยไม่จำเป็นต้องเป็นถ้อยคำที่ซับซ้อน แต่ต้องแสดงให้เห็นว่าผู้เขียนเข้าใจปรากฏการณ์ที่ตนศึกษาอย่างมีวิจารณญาณ เช่น หากผลการวิจัยพบว่า นักเรียนใช้คำลักษณนามผิดบ่อยในการพูดภาษาจีน ผู้เขียนควรวิเคราะห์ว่าอาจเกิดจากความแตกต่างทางภาษาศาสตร์ระหว่างไทยและจีน หรือจากการเรียนการสอนที่ละเลยบริบทการใช้ในชีวิตจริง ซึ่งควรสนับสนุนด้วยทฤษฎี เช่น ความถ่ายโอนทางภาษา หรือแนวคิดด้านภาษากับวัฒนธรรม ที่สำคัญคือต้องไม่ลืมอ้างอิงงานวิจัยก่อนหน้าอย่างเหมาะสม เพื่อวางผลการศึกษาของตนไว้ในพื้นที่ของ “บทสนทนาเชิงวิชาการ” และแสดงถึงความเข้าใจในองค์ความรู้ของสาขานั้น ๆ

6.3 การใช้ภาษาไม่เป็นวิชาการ หรือไม่แม่นยำ(Unacademic or Imprecise Language)

บทความวิจัยที่มีถ้อยคำกำกวม คลุมเครือ หรือใช้ภาษาพูดมากเกินไป มักสร้างความรู้สึก “ไม่เป็นทางการ” และลดความน่าเชื่อถือของงานอย่างมีนัยสำคัญ บางบทความใช้คำว่า “มาก”, “น้อย”, “เห็นได้ชัด”, “ค่อนข้างดี” โดยไม่ระบุค่าตัวเลขหรือหลักฐานทางสถิติประกอบ ซึ่งขัดกับหลักการของการสื่อสารในเชิงวิทยาศาสตร์ที่ต้องอิงข้อมูลเชิงประจักษ์ นอกจากนี้ยังพบการใช้คำเชิงอารมณ์ เช่น “เป็นสิ่งที่น่าเสียดายอย่างยิ่ง”, “เป็นปรากฏการณ์ที่น่าทึ่ง” ซึ่งแม้จะสะท้อนความตั้งใจของผู้เขียน แต่ในบริบทของงานวิจัยย่อมดูไม่เป็นกลางและขาดความเที่ยงตรง **แนวทางแก้ไข:** ผู้เขียนควรฝึกใช้ภาษาที่ตรง ประหยัด และมีหลักฐานสนับสนุน เช่น แทนที่จะเขียนว่า “นักเรียนทำคะแนนได้ดีขึ้นมาก” ควรเขียนว่า “นักเรียนในกลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยเพิ่มขึ้นจาก 62.3 เป็น 82.5 หลังการทดลอง” หรือแทนที่จะใช้คำว่า “รู้สึกที่น่าสนใจ” ควรเขียนว่า “ผลลัพธ์นี้สะท้อนแนวโน้มที่สอดคล้องกับงานของ Zhang (2021) ซึ่งพบว่าความถี่ของการใช้คำลักษณนามเพิ่มขึ้นตามระดับความชำนาญทางภาษา”

การรู้เท่าทันข้อผิดพลาดที่พบบ่อยในการเขียนบทความวิจัยคือหนทางลัดที่ช่วยให้นักวิชาการสามารถพัฒนาผลงานของตนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะเป็นการหลีกเลี่ยงการนำเสนอผลซ้ำ การใส่ใจต่อการวิเคราะห์เชิงวิจัยที่มีน้ำหนัก หรือการใช้ภาษาที่เป็นกลาง ชัดเจน และมีหลักฐานรองรับ

ล้วนเป็นองค์ประกอบที่สะท้อนถึงความเป็นมืออาชีพของผู้เขียน และช่วยให้บทความวิจัยมีโอกาสได้รับการตีพิมพ์ในวารสารวิชาการที่มีมาตรฐานมากยิ่งขึ้น

7. สรุปและข้อเสนอแนะ

บทความวิจัยคือ รูปธรรมของกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ เป็นเวทีของการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ระหว่างนักวิชาการ และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสังคมผ่านการตั้งคำถาม ค้นหา คำตอบ และนำเสนอแนวทางใหม่ ๆ ด้วยความเข้มข้นในเชิงวิชาการ อย่างไรก็ตาม ความรู้ที่ว่า “เขียนบทความวิจัยไม่เป็น” ยังคงเป็นสิ่งที่หลอกหลอนนักวิชาการจำนวนมาก โดยเฉพาะในสายมนุษยศาสตร์ที่หลายครั้งยังไม่ได้รับการฝึกฝนการเขียนอย่างเป็นระบบตั้งแต่ต้น บทความนี้จึงได้เสนอแนวทางอย่างเป็นลำดับ เริ่มจากการเข้าใจโครงสร้างของบทความวิจัยตามกรอบ IMRaD การตั้งคำถามวิจัยที่อิงกับช่องว่างในวรรณกรรม การออกแบบกรอบแนวคิดที่ชัดเจน ตลอดจนการเขียนแต่ละส่วนอย่างมีเป้าหมาย ไปจนถึงการเตรียมต้นฉบับเพื่อส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ พร้อมทั้งชี้ให้เห็นข้อผิดพลาดที่พบบ่อยและแนวทางแก้ไขอย่างตรงจุด

สิ่งสำคัญที่ผู้เขียนต้องตระหนักคือ “ทุกคนสามารถเขียนบทความวิจัยได้ ถ้าเข้าใจระบบ” การเขียนวิชาการไม่ใช่พรสวรรค์ แต่เป็นทักษะที่ฝึกฝนได้ และยิ่งฝึกซ้ำ ยิ่งชัดเจน ยิ่งมั่นใจ ประเด็นที่มักเป็นอุปสรรคไม่ใช่เพราะผู้เขียนไม่มีความรู้ แต่เพราะไม่รู้ว่าจะนำเสนอความรู้นั้นอย่างไรให้เป็นไปตามหลักวิชาการและสื่อสารกับวงวิชาการได้อย่างเข้าใจร่วม ผู้เขียนจำนวนมากมักบอกกับตนเองว่า “ยังไม่พร้อมจะเขียน เพราะยังไม่มีข้อมูลครบ” หรือ “ยังอยากอ่านเพิ่มอีกหน่อยก่อน” ความคิดแบบนี้แม้จะมาจากความรอบคอบ แต่หากยึดเยื้อเกินไปก็อาจกลายเป็น “กั๊กดั๊กของความสมบูรณ์แบบ” ที่ทำให้การเขียนไม่เริ่มต้นเสียที ในความเป็นจริงแล้ว การเริ่มเขียนตั้งแต่วันนี้ แม้จะยังไม่ครบถ้วน 100% แต่สามารถเขียนโครงร่างบางส่วนไว้ก่อน เช่น ร่างบทนำ โครงร่างวรรณกรรม หรือแม้แต่ตั้งประเด็นคำถามไว้เบื้องต้น ก็จะเป็น “ทุนทางความคิด” ที่สะสมให้การเขียนในขั้นต่อไปเป็นเรื่องง่ายขึ้นอย่างน่าประหลาด **อย่ารอให้ทุกอย่างพร้อม แต่จงเริ่มจากความเข้าใจในระบบ** เพราะระบบจะช่วยให้เรารู้ว่าเขียนอะไร ก่อน-หลัง อย่างไร มีอะไรที่จำเป็นต้องเตรียม และเมื่อไรที่บทความของเราพร้อมจะออกเดินทางสู่เวทีวิชาการท้ายที่สุดแล้ว การเขียนบทความวิจัยมิใช่เพียงเรื่องของการตีพิมพ์ แต่คือการฝึกตนในฐานะนักวิชาการ เป็นพื้นที่ของการคิดอย่างมีวินัย และเป็นสะพานที่เชื่อมความรู้ของเราสู่ผู้อื่นในวงวิชาชีพเดียวกันอย่างมีคุณค่า

ตารางสรุปแนวทางปฏิบัติในการเขียนบทความวิจัย

ข้อผิดพลาดที่พบบ่อย	ผลกระทบที่เกิดขึ้น	แนวทางแก้ไข/ข้อเสนอแนะ
เริ่มต้นโดยไม่มีคำถามวิจัยที่ชัดเจน	บทความขาดทิศทาง ไม่สามารถประเมินคุณค่าได้	เริ่มต้นจากการอ่านวรรณกรรม เพื่อระบุช่องว่าง แล้วตั้งคำถามวิจัยอย่างเป็นระบบ
เขียนบทความโดยไม่มีโครงสร้าง IMRaD	บทความไม่ผ่านการพิจารณาเนื่องจากไม่เป็นระบบ	วางโครงสร้าง IMRaD ตั้งแต่ก่อนเขียน พร้อมวางหัวข้อย่อลงหน้า
บททวนวรรณกรรมแบบ	ผู้อ่านไม่เข้าใจจุดยืนของงานวิจัยหรือ	ใช้การวิเคราะห์เปรียบเทียบ และ

สรุป ไม่วิเคราะห์หรือ สังเคราะห์	ช่องว่างของความรู้	สังเคราะห์วรรณกรรมให้เชื่อมโยงกับ คำถามวิจัย
นำเสนอผลการศึกษาแบบ จำซ้อน ไม่ดี ความ	ข้อมูลมาก แต่ไม่สร้างคุณค่าเชิง วิชาการ	เลือกนำเสนอเฉพาะผลสำคัญ พร้อม ตีความโดยเชื่อมโยงกับทฤษฎีหรือ งานก่อนหน้า
เขียนภาษาไม่เป็นวิชาการ หรือคลุมเครือ	ผู้อ่านหรือผู้ประเมินตีความผิด ความน่าเชื่อถือ	ใช้ภาษากระชับ ชัดเจน หลีกเลี่ยงคำ กำกวม และทบทวนด้วยสายตา นักวิจัย
จัดการอ้างอิงไม่ถูกต้อง ไม่ตรงตาม style	บทความอาจถูกตีกลับ เนื่องจากไม่เป็นมาตรฐานวารสาร	ศึกษารูปแบบอ้างอิง (เช่น APA, MLA) และใช้โปรแกรมจัดการอ้างอิง เช่น Zotero หรือ Mendeley

บรรณานุกรม

- Ecarnot, F., Seronde, M.-F., Chopard, R., Schiele, F., & Meneveau, N. (2015). Writing a scientific article: A step-by-step guide for beginners. *European Geriatric Medicine*, 6(6), 573–579. <https://doi.org/10.1016/j.eurger.2015.08.005>
- Enriquez, M. (2021). Six tips for success: Writing for publication. *Hispanic Health Care International*, 19(4), 195–197. <https://doi.org/10.1177/15404153211066996>
- Fisher, J. P., Jansen, J. A., Johnson, P. C., & Mikos, A. G. (n.d.). *English research article writing guide*. University of Maryland.
- Karlsson, J., Reider, B., Wojtys, E. M., & Zaffagnini, S. (2020). Tips and tricks for building a good paper: what editors want. *Journal of Experimental Orthopaedics*, 7(1), 57. <https://doi.org/10.1186/s40634-020-00273-3>
- Kearney M. H., (2017). Challenges of finding and filling a gap in the literature. *Research in Nursing & Health*, 40, 3–5. <https://doi.org/10.1002/nur.21812>
- Ober, H., Simon, S.I. & Elson, D. (2013). Five simple rules to avoid plagiarism. *Ann Biomed Eng*, 41, 1–2. <https://doi.org/10.1007/s10439-012-0662-9>
- Rajaei K. Sharma & Harriet L. Ogle (2022) Twelve tips for students who wish to write and publish, *Medical Teacher*, 44(4), 360–365. <https://doi.org/10.1080/0142159X.2021.1908977>
- Scopus. (n.d.). *Scopus quick reference guide*. Elsevier. https://supportcontent.elsevier.com/RightNow%20Next%20Gen/Scopus/Files/Scopus_User_Guide.pdf
- Wald, N., Harland, T., & Daskon, C. (2023). The gap statement and justification in higher education research: An analysis of published articles. *European Journal of Higher Education*, 13(1), 1–16. <https://doi.org/10.1080/21568235.2023.2189132>

[บรรณาธิการ: จิราพร ปาสาจะ Jiraporn PASAJA, รุ่ย โจว Rui ZHOU]